

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

כי תבואו אל הארץ ונטעתם

כי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל... (ויקרא יט כג). מפרש אור החיים הקדוש - מכאן שמצוה לבוא לארץ, דהיינו לעשות עלייה ולנטוע בה עצים, דהיינו - להתיישב בה (וכידוע ר' חיים בן עטר זצ"ל היה נאה דורש ונאה מקיים ועלה ארצה). הנוטע עצים בארץ, הולך בדרכו של הקב"ה שכבר בתחילת בריאת העולם לא נתעסק אלא במטע ככתוב "ויטע ד' אלקים גן בעדן" - אף אתם כשתכנסו לארץ לא תעסקו אלא במטע תחילה (עיין ויקרא רבה כה ג). אבל אין זה מספיק לנטוע עצים, יש לעבוד ולשמור על הנטיעות כפי שנאמר כבר לאדם הראשון שהניחו בגן עדן לעובדה ושומרה, וכדברי חז"ל: בשעה שברא הקב"ה את האדם הראשון נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן אמר לו - ראה מעשי כמה נאים ומשובחים הן, וכל מה שבראתי בשבילך בראתי! תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי (קהלת רבה, ז).

גם האבות, בבואם לארץ עסקו בנטיעה. אברהם אבינו נטע בבאר שבע "ויטע אשל בבאר שבע, ויקרא שם בשם ד' אל עולם" (בראשית כא, לג). יצחק אבינו: "ויאמר אליו ד' אל תרד מצרימה שכון בארץ" - עשה שכונה בארץ ישראל, הוי נטע הוי זורע (בראשית רבה סה). יעקב אבינו קונה אדמה בארץ "ויקן את חלקת השדה אשר נטע שם אהלו..." (בראשית לג יט). הנטיעה בארץ היא במטרה למלא את השליחות האלוקית, כפי שכבר נאמר לאברהם אבינו "לך לך... אל הארץ אשר אראך ואעשך לגוי גדול... והיה ברכה... ונברכו בך כל משפחות האדמה", ומעשה אבות סימן לבנים.

נכון לעכשיו, זכה ט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות, שחיבת ארץ ישראל מאירה ביום זה. חיבה זו מתגלה על ידי נטיעת עצים, על ידי אכילת פירות ארץ ישראל וקיום "קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה". אבל אין זה מספיק לאכול מפירות הארץ, לשתול בה עצים ולטייל בה. צריך וחובה גם לעבוד ולשמור על ארץ חיינו שהיא בבחינת "גן עדן" לנו ולעולם כולו. יש עדיין מי שאינם יודעים ואינם מבינים מהי ארץ חיינו, מהי מהות מדינת ישראל ולשם מה היא קמה. אדרבא, עלינו לשוב ולבנות, לשוב ולנטוע בכל הארץ, להמשיך את דרכם של מקימי המדינה אשר ראו ביישוב הארץ והפרחתה ערך עליון ומקודש ומסרו עליו את נפשם ובזה הם קיימו את המצוה "כי תבואו אל הארץ ונטעתם" ממש.

בציפייה לישועה השלמה

לך הנמן ב"א

סיפור התשובה של
הרב גאון ראפ
גבע ראפ

עמוד 5

2 איש האמונה החיה - הרב זאב קרוב זצ"ל הרב אמיר דומן

5 רשת המן הרב חגי לונדין

3 השליש האמצעי - בעולם בשנה ובאדם הרב יורם אליהו

3 העבודה-זרה האחרונה הרב אוון טרבלסי

4 "יבוקש עוון ישראל ואיננו" הרב דוד לנדאו

4 התחתית והצמרת הרב ליאור לביא

6 התמודדות עם יופי לקראת נישואין זוגיות / אסתר אברהמי

8 שו"ת ט"ו בשבט הרב שלמה אבינר

לתרומות באתר או בטלפון
*2331
meirtv.com

היו שותפים

בהוספת יהדות באהבה!

• אלפי שיעורים
• קירוב רחוקים
• מאות תלמידים
• ערוץ ילדים
• אולפן גיור

איש האמונה החיה - הרב זאב קרוב זצ"ל

- להכין כלים ברורים ופשוטים להבנה ויישום של חיי אמונה מלאים ועשירים שמתאימים לדור של גאולה אינטנסיבית. לשיחות שהוקלטו ונערכו נוספו רשמים של בני משפחתו ותלמידיו, ומכולם עלתה תורת האמונה החיה כשיטה עיונית ומעשית, עמוקה וגם פשוטה לעיכול ולתפעול באופנים רבים בתוך מהלך החיים עצמם. הספר שיצא לאור לאחר פטירתו: "האמונה החיה - לחיות ולעבוד אמונה" (ידיעות ספרים, שזכיתי לערוך, ולהשתתף בכתיבת חלקו השני), מיועד לכל אדם בכל מצב ותקופה, ומלווה בשפה קולחת ואינטימית את עולם האמונה הפנימי והמעשי שלנו בדרכו המופלאה מן המיצר אל המרחב. בהמשך סידרה זו נתאר בע"ה את יסודות האמונה החיה שלנו, נכיר את כלי העבודה המצוינים שנוכל ליישם בעזרתם את כל מה שכבר קיים בנו בצורה ראשונית, ונמצא את עצמנו יחד בדרך שמובילה ומעלה אותנו להיות יותר מלאי אמונה, יותר חיים, יותר אנו-עצמנו, ויותר פוגשים את אבינו שבשמים מתוך הכרה, בכל תהפוכות החיים. כצעד ראשון, נשאל שאלה מקדימה פשוטה: מהו ההבדל בין ללמוד לימודי אמונה, לבין לחיות את האמונה? ומכאן נוכל לנסות לברר לעצמנו עוד כמה תהיות: האם 'לחיות אמונה' אינה מציאות טבעית וברורה מאליה? האם אין זו תוצאה ישירה של לימוד אמונה "רגיל"? ואולי פשוט ניפגש מחדש עם האמונה שלנו, ומשם יכלו הדברים ויתבהרו.

הרב זאב קרוב, שיום פטירתו החמישי חל בראש חודש שבט, זכה לשם טוב ולהכרת טובה ציבורית הן בזכות פועלו החינוכי המבורך ורב השנים, והן משום היותו אביו של אהרן נ"ל, אישיות מיוחדת במינה בפני עצמו. מוכרים גם ספריו על יהדות ואמונה, חינוך ותורה, אך פחות ידוע הוא החלוש והחזון שניסח לעצמו, למשפחתו ולתלמידיו הקרובים, ניסוח מדויק וממוקד של 'אומר חיים' שלם, שנבחן ונצרך בכור של ייסורי גוף בתקופת מחלתו. דומה שכל ניסיון חייו ותורתו, שימוש רבותיו והתקופה ההיסטורית בחיי עם ישראל בה חי - כולם נקבצו ונולדו באופן מחודש ומבהיק ברעננותו ובעוצמתו - דווקא בעת שכוחות הגוף פינו את מקומם לאורה של הנפש ולרוח הגדולה שפיעמה בו. כך זכינו להתבררות השאיפה של הרב זאב, לא רק 'לחיות את האמונה' בכל מצב ותקופה אישית וציבורית, אלא - ובעיקר - ליצוק את גודל האמת האמונית שלנו לכלים ספרותיים, לימודיים, ומעשיים. כל אדם יכול וראוי להיפגש עם בוראו פגישה מתמדת ומחיה, להכיר את עצמו ואת בוראו היכרות טבעית מלאת חיים ואמון - ולהתקדם בכך עוד ועוד. שיחותיו בשנה האחרונה לחייו התמקדו בעוצמה בתפיסת האמונה החיה, והתאפיינו בעושר ובפתיחות עצמית אל מול ההתמודדות עם המחלה והשלכותיה, כמו גם בשנינות אופיינית והומור, בסיפורים רבים ובחדשנות למדינת. מעל הכל בערה בו התביעה להספיק למלא את שליחותו האחרונה

אורות הפרשה

הרב חגי לונדין ר"מ במכון מאיר

רשת המן

לא במקרה נופלת פרשת בשלח באזור ט"ו בשבט. על פי ספר יצירה חודש שבט הוא חודש המיועד להתמודדות עם תאוות האכילה. בניגוד ללחם שהוא מזון קיומי שלא תמיד מרגישים בו תאוות אכילה, הרי הפירות - שמתחילים להתמתק בט"ו בשבט - הם ביטוי לממתק שיש בו תאוה. תאוות האכילה מלווה את האנושות עוד מימי פרי עץ הדעת ש'תאוה הוא לעיניים'. אכילה יכולה לקחת את האדם לצדדים גסים של תאוה אולם היא יכולה גם לשמש כמניע נפשי חיובי. השובע נותן לאדם תחושת יציבות ושמחה. השאלה היא מהיכן מגיעה האכילה - אם היא מגיעה מתאוה גסה וללא ביטחון שהאוכל הוא מריבנו של עולם הרי - 'בטן רשעים תחסר'. אולם אם אדם מבין שהאוכל הוא מאת ה' ומלווה את תהליך האכילה בדיני כשרות וברכות, הרי 'צדיק אוכל לשובע נפשו'.

פרשת המן מלמדת אותנו מהיכן מגיע האוכל; מהיכן מגיעה הפרנסה (מכאן

גם הסגולה לומר 'פרשת המן' - מריבנו של עולם! פרשית המן היא חינוך אדיר לעם ישראל - להאמין שהצרכים היומיומיים, בערב ובבוקר - מגיעים מאת ה'.

// מהנעשה במכון מאיר

והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם

יום הורים לתלמידי מכון מאיר התקיים בהשתתפות עשרות הורים שהתכנסו מכל קצווי הארץ, התוודעו לעשייה החינוכית והודו לרבני המכון על הבנים שמצאו את עצמם ומקומם במכון מאיר. **יום לימוד של אימהות ותלמידות מכון אורה** התקיים בהשתתפות עשרות אמהות שלמדו יחד עם בנותיהן והכירו מקרוב את העשייה החינוכית של יהדות באהבה ובאמונה, והודו לצוות החינוכי.

מזמנת לשנה של
חיפוש וגעגוע
מפגש חי ומתחדש
עם עצמך
שנה של לימוד תורה
בירושלים

בואי ליום הכרות לשנת תשפ"ד

במכון אורה

מחכות לך!

לפרטים נוספים והרשמה השאירו הודעה ונחזור אליכם, שוהם: 0525607494

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת

יעקב שורץ ז"ל
יעקב בן ר' חיים הכהן ז"ל

איש תם וישר אוהב את הבריות, שחינך את ילדיו ללכת בדרך ה'
תנצב"ה
גד שורץ

חנה בת ואסי זצ"ל
נתבש"מ ב ט' בשבט התש"ע
תנצב"ה

ר' אברהם בן זמרדה זצ"ל
נתבש"מ ב ז' שבט התשנ"ז
תנצב"ה

השליש האמצעי - בעולם בשנה ובאדם

והמעולה לשבת בשלווה. עיקר העבודה הוא בשליש האמצעי - אלפיים שנות תורה, לברר בין טהור לטמא בין אסור למותר. ומקביל לזה בשנה, ארבעת החודשים האמצעיים - עיקר זמן עבודת ה' של האדם, לפי בית הלל מט"ו בשבט עד ט"ז בסיון שבתוכם, פורים, פסח, ימי הספירה ושבעות, ולפי בית שמאי מא' בשבט עד א' סיון, (הם לא מחשיבים את שבועות כי אינו תלוי בזמן מסוים בחודש אלא תלוי בפסח). תקופה זו האמצעית בשנה, אומר השם משמאל, **"הוא זמן בירור האדם לברר הטוב מהרע, ואם הברור הוא בטוב שוב מאירים ארבעת החודשים האחרונים"**. כיום, משנחרב המקדש, ימים אלו (4 החודשים האחרונים) לא מאירים בעוצמתם, "ועתיד הקב"ה לעשותם לנו ימים טובים ונשאים עוד נעלים מפסח... **ובוודאי כן יהיו המועדים מהגאולה העתידה יותר עיקר מן המועדים שהם זכר ליציאת מצרים"**.

מסיים השם משמאל ואומר **"כך הוא הנפש, עיקר עבודת האדם היא לדחות ממנו את כוחות הנפש המתאווה שמשכנה בבשר"**, באברים האמצעיים שהם הטחול והמרה. האדם צריך לעבוד, לכוון את הכוחות המתאווים שלו, להעלות את הכול לשם שמים, אבל החלק העליון, שבו הלב והמוח, הם כבר טובים בעצמותם.

מתאחדים ומתאספים באדם לאט לאט, עד חודש שבט שאז הוא עומד על מילואו, **"ואז מגיעה העת להתחזק ביתר כח ועוצם, בעבודת ה' יתברך, בחיות חדשה, לשאת פרי לטובה, ומאי פירות - מצוות"**.

בכך הוא מסביר את מחלוקת בית שמאי ובית הלל. לבית שמאי, בא' בתשרי מתחילה השנה ועד א' שבט זה שליש השנה. בית הלל סוברים שמתחילים לחשב את תחילת השנה מט"ו בתשרי חג הסוכות שמנסכים את המים כדי שיתברכו גשמי השנה, ובחג נידונים על המים, וכך ברוחניות, ע"פ מדרש רבה בפרשת אמור (פ, ל), על הפסוק **"עם נברא יהלל י-ה"**, שה' בורא אותנו בריה חדשה, ומה עלינו לעשות? להלל ולקלס אותו בלולב ואתרוג. כך יוצא ששליש השנה לדעת בית הלל מסיימים בט"ו בשבט.

כבר הזכרנו ששלושה יסודות במציאות, עולם-שנה-נפש, וכמו שהשנה והאדם מחולקים לשלושה מצבים, כך העולם. יש שלושה עולמות, עולם תחתון, אמצעי ועליון, וכנגדם בגוף האדם, החלק התחתון בגוף שהוא לפסולת, החלק האמצעי-כבד וטחול עד הלב, והשליש העליון מהלב ולמעלה. כך בעולם, השליש העליון הם אלפיים שנות משיח, שהוא הזמן הנבחר

במאמרו לט"ו בשבט בא השם משמאל לכאר את מחלוקת בית הלל ובית שמאי. לדברי בית שמאי ראש השנה האילנות חל באחד בשבט, ולבית הלל בט"ו בשבט. מסביר השם משמאל (פרשת בשלח, עמ' קעט): **"חז"ל מלמדים אותנו שששת אלפים שנה הן שנותיו של העולם שבו אנו נמצאים, אלפיים שנות תורה, אלפיים שנות תורה (המתחילות כשהיה אברהם אבינו בן 52, ולימד תורה בחרן), ואלפיים שנה, ימות המשיח. הרי ששליש הזמן עבר עד שנעשה העולם על מילואו שיהיה ראוי לתורה"**, עבר שליש משנות העולם עד שהעולם היה בשלמות ראוי לקבל תורה. כך גם בנפש האדם, זמן הגידול עד שהוא מגיע לשלמות ללמוד תורה הוא כ-20 שנה, ולכן בית דין של מעלה לא דנים את האדם עד היותו בן 20. וזה שליש חייו של האדם. (שהרי נאמר בתהילים צ: **"ימי שנותינו בהם שבעים שנה"**, השביעי הוא תמצית השישה שלפניו, ואין בו חידוש בפני עצמו. עיין שם תירוצו באריכות)*.

כבאדם כך בשנה, אומר השם משמאל, יש שנים עשר חודשים. מתשרי עד שבט, זה שליש השנה, בהם יוצאים רוב גשמי השנה, עולה השרף באילנות והפירות חונטים מעכשיו, ואם כך בגשמיות, בעצים, ודאי שכך הדבר ברוחניות, שהחיים החדשים שהאדם משיג בחודש תשרי

עומק הפרשה

הרב און טרבלסי ר"מ במכון מאיר

הכסף ביתה פרעה". מדייק השפתי כהן' שרק מעט מהרכוש העולמי שצבר הביא יוסף לבית פרעה. אך את רוב הכסף והזהב הוא שמר והטמין ליד בעל צפון כדברי חז"ל⁸. יוסף הבין שסיבת הרעב בעולם שבגינה הרבה מכסף העולם התנזר למצרים, הכול היה בשביל ישראל שירדו למצרים. ממילא כל הכסף והזהב באמת שייך להם.

הר"י אייבשיץ⁹ כתב שצורת בעל צפון הייתה שור, שהוא ראש המזלות הצפוניים ומבטא שפע של ברכה חומרית. לעומת אל הכסף והזהב שמיוצג בשור עומד יוסף שגם סמלו הוא שור. שהבין את מקום העושר ושמר את הכסף בשביל ישראל. ואכן כלי הכסף והזהב ששאלו ישראל היו רק חלק קטן מהרכוש הגדול שבו יצאו למצרים. עיקר הרכוש הגדול ניתן להם בבעל צפון מהאוצרות שהטמין להם יוסף ובביזת הים מסוסי מצרים.

רש"י¹⁰ כתב שמשם הסיע את ישראל מהים בעל כרחם כי לא רצו לעזוב את ביזת מצרים. לעומת זאת בזוהר כתוב שלא רצו לעזוב את הים בגלל התגלות השכינה שהייתה שם. מסביר הרב חרל"פ¹¹ שאין סתירה, **כי השראת השכינה צריכה כלי שלם כדי לשרות עליו, והעושר הוא אחד מתנאי השלמות**. אין הנבואה שורה אלא על חכם גיבור ועשיר. לכן דווקא במעמד הנשגב בים אספו ישראל עוד כסף וזהב. **במצב השלם, העושר אינו מעכב אלא מעצים את התגלות השכינה**. כפי

המשך המאמר בעמוד 6 <

ממקום העושר בעולם, ממצרים, נטלה מהרבה אנשים את הרצון לברוח משם.

הכלי יקר¹² מסביר שביציאה ממצרים שאלו ישראל כלי כסף וכלי זהב. כשהמצרים מבינים שבני ישראל אינם מתכוונים לחזור הם מבינים שגם כליהם לא יחזרו. ה' השאיר את בעל צפון כדי שיחשבו מצרים שאל הכסף והזהב תובע את עלבונם ומונע מישראל לברוח כי גנבו מהם לא ביושר כסף וזהב, וזה יחזק את לבם לרדוף אחר ישראל. ר' יונתן אייבשיץ¹³ מוסיף עומק בדברים. מבחינת מצרים השאלה של כלי הכסף והזהב היא עצמה הראיה שאלוהי ישראל חלש ח"ו מול בעל צפון. שהרי אם יכול אחרת מדוע ציווה שישאלו יערימו על המצרים ולא ידרשו שיתנו להם במתנה. מזה מגיעים המצרים למסקנה שישאלו שייכים לעניות ונצרכו לתחבולה כדי להשיג כלי כסף וזהב.

אולם דווקא במאבק מול אל הכסף והזהב של מצרים מתגלה שייכות ישראל לעושה. מי שהפך את מצרים למדינה עשירה שכל הכסף והזהב שבעולם התנקז אליה הוא יוסף. יש פער בין מה שאסף יוסף לבין מה שהביא לפרעה. בתחילה נאמר שיוסף ליקט את כל הכסף "וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים"¹⁴. וכשהביא לפרעה חסרה המילה "כל" ויבא יוסף את

העבודה-זרה האחרונה

הפרשה מפגישה אותנו עם עבודה זרה של מצרים שלא הכרנו קודם לכן - בעל צפון. ה' מצווה את ישראל לשוב לכיוון מצרים ולחנות לפני בעל צפון על הים כך שפרעה יחשוב שישאלו כלואים במדבר. בנוסף, מקום החנייה מטעה את פרעה לחשוב שהוא בעל צפון הצליח לגבור על אלוהי ישראל ולכן ישראל אינם מצליחים לברוח ממנו. סברתו של פרעה מתחזקת לאור העובדה שבעל צפון הוא אחרון אלוהי מצרים שנשאר. כל אלוהי מצרים הוכו: היאור בדם, הטלה נקשר למיטה ונשחט והבכורים מתו. גם על שאר האלילים נאמר **"בכל אלוהי מצרים אעשה שפטים"**, הפסלים ממתכת הותכו ומעץ נרקבו¹. רק בעל צפון עוד נשאר ולפי סברת פרעה זה משום שכוחו חזק מכוחם של ישראל. **מיהו אם כן בעל צפון ומדוע באמת בחר הקב"ה להשאיר אותו כאחרון אלילי מצרים?**

הצפון הוא מקום העושר כפי שנאמר **"מצפון זהב יאתה"**². בעל צפון לפי אמונת מצרים הוא אל הכסף והזהב ומכוחו מושפע העושר לעולם. ואולי זה עומק מה שמובא במפרשים³ שבעל צפון היה האל שעייב את העבדים מלברוח ממצרים. הפחד מלאבד את השייכות לכסף ולזהב היא המשתקת. אנשים מוכנים לחיות כעבדים אבל רק להיות קרובים לכסף. **המחשבה מלהתרחק**

מצווה! זדונות נהפכים לזכויות! זה דבר שקשה לעכל ולהבין.

יש מדרגות בתשובה. יש תשובה של אדם פרטי, ויש תשובה מאהבה של כלל ישראל. כך יש להבין את הפסוק: במדרגה עליונה של גאולה שלמה ותשובה מאהבה של כל הרשעים שבישראל ושל כל ישראל, יהיה לכל הזדונות ערך של זכות ומצווה. ובאותו זמן יחפשו עוד עבירה ועוד עבירה, וכל עבירה תהיה באמת 'מציאה'. ידוע שחטא זה בשוגג ועון הוא במזיד¹. "יבוקש את עון ישראל", כדי להוסיף ולמצוא עוד כוחות, לגלות ממעמקים את הזדונות שיש להם עתה ערך של זכויות ומצוות⁴.

סליחה ומחילה. כל זה שייך בתשובה מיראה. לעומתה, במסכת יומא מדגישים חז"ל בדברים ברורים שתשובה מאהבה היא בעלת ערך אחר ומיוחד. לא יראה מצד ההכרח היא הגורמת, אלא ממעמקי הנפש באה התשובה, מהכרה ומהרגש בכל ההתרוממות הנפשית.

יש שם הגדרה של חז"ל, מעין חידה שקשה לתפוס ולהבין. בתשובה מיראה החטאים מתכפרים מתוך בירור שבאמת הייתה כאן טעות, כעין מה שיש במסכת נדרים בעניין התרת נדרים, שמתברר שהייתה טעות. חוקרים ודורשים: "אדעתא דהכי נדרת"? ואם אכן הייתה טעות, ויש להתחשב בה. ניתן להבין שמזיד נחשב לשוגג, מתוך בירור שהייתה כאן טעות. אבל חז"ל מוסרים לנו שבתשובה מאהבה, לא רק שמזיד נחשב כמו שוגג, אלא נחשב כמו

בסליחות יש פיוטים מיוחדים, ויש סדר אמירת פסוקים כללית. במעבר מהדברים הכוללים אל הדברים המפורטים, נזכר פסוק בירמיה: "כִּי־מִיָּמִים הָיָה וְכַעַת הָיָא נֶאֱמַר ד' יִבְקֹשׁ אֶת עוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינָנוּ וְאֶת חַטָּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמְצֵאֲנָהּ, כִּי אֶסְלַח לְאַשֵּׁר אֲשָׁרִי". מדוע

יבוקש? מדוע לחפש עוונות? האם עוונות הם 'מציאה' כל כך גדולה? אלא שיש מדרגות בתשובה. חז"ל מחלקים בגמרא² בין תשובה מיראה לתשובה מאהבה. תשובה מיראה היא תשובה פשוטה, הנובעת מכל מיני סיבות. ולמעשה, אותן סיבות גורמות לחזור בתשובה.

תנאי התשובה הם: חרטה, עזיבת המעשה וקבלה להבא. יש להתחשב באדם שרוצה להשתנות, להתחדש ולהתהפך, כמו שבבית המשפט יש לפעמים התחשבות של השופטים בכך עד כדי

1. ירמיהו ג, כ
2. יומא פו, ב
3. יומא לו, ב
4. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק כא עמ' 241-3.

בשביל הנשמה

הרב ליאור לביא ר"מ במכון מאיר

התחתית והצמרת

על הקול שלא השמיעו סביב הסוגייה הכלכלית של הרפורמה במערכת המשפט. מילות פרידה מד"ר צבי צמרת ז"ל

עניינים יותר, מי בעל חפצים מסנוורים יותר "אנו - וקודמים לכל מנהיגנו - חייבים לעודד את העשייה האנטי חומרנית. על כולנו מוטל לחזור ולאמץ את עשרת הדיברות, שהם יסוד קיומנו. עתידנו וביטחוננו קשורים במידה לא מועטה בציות לדיבר האחרון, "לא תחמוד", שדומה כי בשנים האחרונות, הן בציבורים דתיים והן בציבורים לא-דתיים, רבים מדי מתעלמים ממנו".

וכמו תמיד, כבר היו דברים מעולם, ואפילו פרשת השבוע מספרת על כרוניקה דומה.

שווה את המחיר

בתוך פסוק תמים למראה, מיד לאחר קריעת ים סוף, מופיע רמז להתדרדרות ערכית של בני ישראל: "וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מִיָּם סוּף..." (שמות טו, כב). מדוע משה רבנו צריך להסיע את ישראל? רש"י משיב לתמה: "הִסִּיעַן בְּעַל פֶּרֶחֶם, שֶׁעָטְרוּ מִצְרַיִם אֶת סוּסֵיהֶם בְּתַכְשִׁיטֵי זָהָב וְכֶסֶף וְאֶבֶןִּים טוֹבוֹת, וְהָיוּ יִשְׂרָאֵל מוֹצְאִין אוֹתָן בָּיָם... לְפִיכָּה הִצְבֵּן לְהִסִּיעַן בְּעַל פֶּרֶחֶם".

לדברי רש"י מוסיף בעל ה"כלי יקר" רובד המשך המאמר בעמוד 6 <

איש ציוני וערכי שכאב מאוד את ההתדרדרות הערכית בדור הנוכחי. בתוך קובץ המאמרים "דרך שיבור לו האדם", שיצאה לפני כמה שנים על ידי הגרעונים התורניים לזכרו של ש"י תובל, כתב מאמר מכונן בשם "לא רעב ללחם ולא צמא לכסף" בו כתב על ערך ההסתפקות במועט כפי שהתבטא בחייהם של החלוצים בעליות הראשונות.

וכך חתם את מאמרו: "מדינת ישראל נבנתה בידי אנשים שחיו בווייתור מתמיד על מותרות. הווייתור לא נבע מתוך בוז לחיים, אלא מתוך אהבה ולהט אל העם והארץ. בימינו נדמה לפעמים כי בדור האחרון התהפכו היוצרות. רדיפת הבצע אוכלת חלקות רבות וטובות...

במחצית השנייה של המאה העשרים, אורח החיים החומרני האמריקאי, הקפיטליזם האכזרי, היה לחלומם של רבים. לא מעטים בתוכנו, כולל כמה ממנהיגינו, החלו למדוד זה את זה - ואת עצמם - על פי מידת עושרם. יותר ויותר החלו לנהות אחר האידיאל המושלש: להתעשר, להתעשר...".

"פני הדור כפני מנהיגיו. בימים עברו, רבים ממנהיגנו התאפיינו בצניעות והתדרדר בהסתפקות במועט. עתה, לדאבון לב, אצל לא מעטים מהם פסקה הבושה והם החלו מתחרים ביניהם למי יש תדמית נוצצת וכוללת יותר: מי גר במגדל גבוה יותר, מי נוסע במכונית מנקרת

ההתנגדות לרפורמה המשפטית שמוביל השר יריב לוין מקבלת בזמן האחרון טוויסט כלכלי. וכך אנו נעים ממחאת הטייסיים למחאת ההייטקיסטים ועד למכתב הכלכלנים מן הימים האחרונים. כבר העיתונאי סבר פלוצקר, (שלא נחשד בתמיכה במדיניות הממשלה הנוכחית), טען השבוע במאמרו "זו לא הכלכלה" ש"אין שום בסיס לטענה שהמהפכה המשפטית לבדה תוביל לפגיעה בכלכלה של מדינת ישראל".

וכך כתב בין השאר בדבריו: "האזהרה מפני בריחת הכסף מתאימה למדינה במצבה של לבנון, לא של ישראל, שלה, כאמור, עודפי ענק של מטבע חוץ".

בתוך הקלחת הפוליטית-כלכלית הזאת, היתה חסרה לי אמירה שאפילו הצד הימני במפה לא ביטא. אמירה ערכית שתמציתה הוא - יש דברים חשובים יותר מסוף. ברור שאם אתה יכול להסביר שטיעון היריב שגוי מעיקרו - אין טוב מזה, אך היעדר האמירה שיש דברים שצריך לעשות גם אם נצטרך לשלם עליהם בטווח הקצר מחיר כלכלי, ביטאה, כך נדמה לי, אובדן ערכי שהחברה בישראל מתמודדת איתו בשנים האחרונות ושהשתלבה השבוע עם אובדן אחר.

האידיאל המשולש

השבוע הלך לעולמו איש יקר ורב פעלים, ההיסטוריון ואיש החינוך ד"ר צבי צמרת, והוא בן 78. צמרת שימש מנכ"ל יד בן צבי והיה יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך. צמרת היה

תהליך התשובה הזה מעיד כמה השיבה שלנו לשורשים מתבקשת כל כך

באופן הכי פשוט וטבעי...

סיפור התשובה של הרב גבע ראפ

פנים אל פנים

וכך, תוך כדי תהליך התשובה, ושנים של לימוד בשיבה, זכה גבע ראפ להקים משפחה ולהיקרא חזרה לדגל של צה"ל. יצא לשנה, ובסופו של דבר נשאר בקבע 17 שנה כמניין טו"ב. "אם לפני כן שירתתי בתור 'קצין מורעל', שהוא ביטוי למי שמלא מוטיבציה ומאוד אכפת לו, הנה חזרתי לשירות צבאי במדרגה חדשה של רוממות: מתוך תורה. עסקתי, הפעם, במצוות המלחמה, לעזרת ישראל מיד צה"ל. המדרגה הזאת צורפה מסכת החניכה של מורי ורבי הרב עודד וולנסקי, השם יאריך ימיו בטוב, שבאותם ימים ועל גבי שיחות ושאלות התרקם הספר "אבן ישראל ג", למצוות המלחמה".

עם שחרורו - הגיע גבע ראפ הישר למערכות 'פנים אל פנים', על כך הוא מספר בהתלהבות: "הארגון הוקם על ידי רבני גוש קטיף היקרים; עם הרב אלישע זצ"ל, ובדחיפה של הרב עודד לקחנו אחריות עליו, עם רבני מכינת עצמונה. מיד הבנו, שזו בעצם מערכה לישועת כלל ישראל. שיש פה התנתקות בלבבות, ושיש צמא גדול בעם ישראל לתודעה יהודית". מאז, הוא כבר ח"י שנים ב'פנים אל פנים', ארגון פלא, שהולך וצומח ופשוט עוסק, לפי דבריו - "לא ב'הדתה' אלא ב'הדעתה' - בלהביא דעת, הכל כך חיונית לעמנו. כיום, עם שותפי ורעי, הרב יורם טרנר - אנו משתדלים להגיע להיכן שמעוניינים בנו - בתיכונים ובאוניברסיטאות, בקיבוצים ובצה"ל, לנו, חיילים, חיילות, מפקדים, שבתות... היקפים עצומים שנפגשים עם הצמא הגדול של עם ישראל".

"זו הזדמנות לומר תודה גדולה לריבוננו של עולם, צור ישראל וגואלו - שהחייני והגיעני והביאני היום; תודה למכון מאיר ורבניו על הארת פתיחת הדרך, לרבנות שליט"א בשיבה ולרב מרדכי זצוק"ל והרב צוקרמן זצוק"ל. וכמוכן - לאשתי שתח', הרבנית דינה (בע"ה בקרוב ממש נזכה לחגוג 40 לנישואינו), ולילדינו-חתנינו-כלותינו - על ליווי מסור ומרומם-דרך, ועל מה שהם ממשיכים כולם בדרך הנפלאה של גדילה בתורה, והארתה לישראל".

ובמשפט חשוב הוא מסכם: "אפשר לומר, שאם בעבר הציונות באה לייבש את הביצות, היום צריך לייבש את הביצות-התרבותיות שהתפשטו בארץ, ולהחזיר את עם ישראל אל הטבע המקורי הישר שלו, שממש חי וקיים בלבבות! כל שצריך, זה רק קילוף דק, כמו עצי הפרי בט"ו בשבט - שנראים יבשים לגמרי, ובקילוף דק - נחשפת הליבה החיה שלו, הירוק העז. השרף, העולה באילנות".

שעתיים בלילה, במכון מאיר הרחבתי את השינה לשלוש או ארבע שעות. קם השכם בבוקר, לא מחויב בתפילות לא מחויב במצוות. פשוט לומד. נכנס לשיעורים, קורא ספרים - מבוקר עד לילה".

כוחה של תורה

"לשמחת, בין השיעורים המופלאים היה שיעור של אברהם, הרב דוד אביחיל, שאף שהיה צעיר ממני הפך לי לרב. למדנו את מאמר הדור של הרב קוק, ופתאום התורה נראית כן שייכת וכן רלוונטית. שמונה פרקים לרמב"ם עם הרב בני אלון ז"ל ודרך ה' לרמב"ם עם הרב פורמן ז"ל. עם הרב ביגון למדנו 'אורות התשובה' ושמירת הלשון. עם הרב אטינגר והרב שמואל טלר - פרשה ותנ"ך. הרב בן יעקב פתח לי שער ללימוד הגמרא, וכן 'אומצת' ע"י האברכים (כיום רבנים) - זאב שרון, יגאל לוינשטיין, וישעיהו דורון. כל שיעור היה מבחינתי מחדש ומעניין. פעם, הרב ביגון לימד פרק תנך, כשכל אחד קורא פסוק אחד, ומסביר איך הפסוק שקרא מבטא את אומרו חייו. וראה זה פלא - הפסוק שהגיע לידי באמת ביטא היטב מה שהרגשתי, וכך היה לכל אחד מהחבורה. זה עורר בי את התובנה, שכל הפסוקים שייכים לכל הרב צוקרמן זצ"ל האיר את עיני בסוגיה שקידמה את תהליך התשובה - שהכלל קודם לפרטים. להבנתי דאז, הייתי בטוח שהפרטים הם שיוצרים את הכלל ופה למדנו שהפרטים הם פועל יוצא של הכלל. ממש מהפכה במחשבה האמונית! וכך, אחרי חודשים עמוסים של לימוד, בדרך נס הייתי אומר, הגעתי להחלטה שזה הכיוון החדש שלי בחיים, וחבשתי כיפה לראשי".

מה שעוד חיזק אותי, הוא מספר "היה אז שגרירנו הצעיר באו"ם, בנימין נתניהו, שכאשר האומות גינו אותנו על פרשת 'סברה' ושתילה, שבה נוצרים ומוסלמים רצחו זה את זה בלבנון, הנה עומד הנציג הצעיר שלנו על הבמה ומכריז לעברם בנחרצות: "וכי אתם תלמדו מוסר את עמנו? הרי הבאנו לעולם את עשרת הדברות ואת התנ"ך, כשאבותיכם עוד היו במערות ועל העצים...". נזכרתי בדברי הכוזרי, שישראל הם הלב שבאומות, והרגשתי שהתורה מתייצבת לעיני באמיתת החיים. הלימוד היה בשבילי כמו הרכבת משקפיים מדויקות, שאיתם אתה רואה הכל בהיר וצלול ומדויק".

"אי אפשר שלא להזכיר, איך מהר מאוד זכיתי להתקשר אל רב פוסק, שהיה אז נחבא אל הכלים, והתמנה לרבנו הראשי, הרב מרדכי אליהו זצוק"ל, שהיה לי לאב, ומאז קשורים אנו בעבותות אהבה לכל בניו, ובהם לרב שמואל אליהו, רבה של צפת".

הרב אל"מ גבע ראפ, יליד תשי"ז, נולד בפתח תקווה להורים שזכו בגיל שלוש להימלט עם הוריהם ממוראות השואה ולעלות ארצה. גדל בחברה החילונית. היה חבר בתנועת הצופים, ומשם באופן טבעי יצא לשנת שירות בגרעין "רעים" במצפה רמון, ומשם לצנחנים, עד לתפקיד מ"פ. "הייתי נער אמנם ציוני מצד אחד" הוא מספר "אבל עם פער בתודעה היהודית במובן של - לא כופר ולא מאמין, פשוט כלום... פעם המורה אמר לנו, שעם ישראל קידם את העולם, מעולם של הרבה אלילים לאל אחד, ואני ציינתי לעצמי בסיפוק שאני מקדם את העולם צעד אחד נוסף: לכלום... אפילו לא 'אחד'! המילה 'אל אחד' נתפסת בטעות כ'אחד מתוך הרבה', לא כמו התפיסה הנכונה של האחדות האלוקית הכוללת וההרמונית של הכול".

בעקבות חוויה רוחנית כלשהי שעבר בגיל 18 בחו"ל, גילה רגע של התעניינות בתחום של אמונות, מה ששיקף אולי את ההתחלה. "אבי מורי ז"ל אמר לי: אם אתה מתעניין... אז תתחיל מהבית, כלומר - תתחיל מעם ישראל ומהכרת היהדות". האמת, שזה נראה לי אז חסר ערך, חסר סיכוי וחסר כיוון. ממש לא רלוונטי... אבל זכרתי את המלצתו. כעבור שש שנים, כשהשתחררתי מהצבא, נותרו לי שלושה חודשים פנויים עד הלימודים באוניברסיטה, ואמרתי לעצמי שזה הזמן, לא מתוך התלהבות, אלא בתור מטלה - להכיר את 'הצד השני' של עם ישראל...".

המפגש הראשון עם היהדות, ה'תשמ"ב

אז החל גבע להתעניין היכן ללמוד. לא היו אז הרבה ישיבות. והוא מספר: "הגעתי למרכז הרב עם מדי צנחנים, כומתה אדומה על הראש, מתוך חשש, שיש איזה 'קומנדו' של 'חוטפי' אנשים, בוודאי חיילים, ללמוד בשיבות... אבל זה עבר בשלום. אחרי תחקיר קצר אמרו לי שלא מתאים לי ללמוד פה. הייתי בהלם תרבותי, ישיבה שלא מקבלת! אז הציעו לי את מכון מאיר. וכך זכיתי לפגוש לראשונה את הרב דב ביגון, שכזכות החיוך שובה הלב שלו, ולמעשה גם בזכות 'האדישות' שבה קיבל אותי - לא באיזו התלהבות של 'מחזיר-בתשובה-מקצועי' - נשארתי... הוא ציין בפני את המדרש, שהתורה נמשלה לכתר שמונח בקרן זוית וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול. 'אתה רוצה ללמוד? - בבקשה'.

"רשמתי לעצמי פתק בכיס: יהיה משעמם, יהיה גם לא רלוונטי, ודתי, ואנכרוניסטי, משהו באזור יציאת מצרים... אך הוספתי בכל זאת ורשמתי לעצמי בפתק: באת להכיר, אל תישבר!! למדתי במכון כמו מ"פ בצנחנים. אם בצבא הייתי ישן

התמודדות עם יופי לקראת נישואין

מכתב שקיבלתי במייל:

שמי ירון, (34) רווק, למדתי כשמונה שנים בישיבה גבוהה, במהלכן עשיתי שירות קרבי. למדתי הוראה ומאז עובד כמורה בתיכון תורני. באופי שלי אני רגיש ועמוק, מגיע ממשפחה תורנית וערכית וחשוב לי מאוד לחיות חיים של תורה ומשמעות. לכן אני גם מחפש שידוך בכיוון הזה. הבחורה האחרונה שהכרתי הייתה נראית לי מאוד מתאימה. היא תורנית מאוד ואידיאליסטית. חשוב לה לחיות חיי תורה, עובדת כאחות בבית חולים, מה שבעיני, גם מתאים לאצילות נפש שלה. בשיח איתה הרגשתי שיש בה הקשבה פנימית מיוחדת ועומק. אין מה לומר, הרבה מעבר לכל מה שציפיתי. הבעיה בקשר (שהסתיים אחרי ארבע פגישות) שהיא מאוד מאוד יפה. וזה לא יופי סובייקטיבי באמת, היא פשוט מהממת. באופן כללי, יופי חיצוני לא נחשב בעיני אם אין תוכן פנימי. זה טלטל אותי ואני לא מצליח להבין למה?! לכן במקרה שלי, סליחה שאני אומר את זה ככה, אבל כן, זו הייתה בעיה גדולה בשבילי. מהרגע שנפגשנו הרגשתי כמו שיתוק של העולם הפנימי שלי. לא הצלחתי להשתחרר ולהביא את עצמי לפגישה. המחשבה ש"אסור לי להפסיד אותה", הקשתה עלי להיות אני ולהיפגש עם העולם הפנימי שלי, (שגם ככה זה אתגר בפני עצמו בדייטים). כשדיברנו בטלפון ניסיתי לחזור לעצמי אבל בפגישה - זה לא הצליח. אל תחשבי שאני אחד שזה כל מה שמעניין אותי. ממש לא! הרבה יותר חשובה לי הנשמה, המהות.

אבל מה אני יכול לעשות?! אני בן אדם ודווקא כבחור ישיבה לשעבר, אני לא יודע כל כך איך להתמודד עם סוגיות של יופי וכאלה... לצער, היא אמרה לי שלא נראה לה שזה מתאים. אני חושב שאם הייתה לי דרך להביא את עולמי הפנימי, אז אולי היא הייתה פוגשת אותי באמת. כי בתחושה שלי - לא נפגשנו בכלל! אולי משהו היה קורה אחרת??? כואב לי שזה נגמ, כשזה בכלל לא התחיל...

תשובה

שלום ירון. מרגישה את הכאב שלך ומאחלת לך שתצלח את המשבר הזה בצורה בונה ותזכה לבנות בית נאמן במהרה. אתה כותב שאתה רוצה כל כך את הקשר ולכן אתה לחוץ, מה שלא מאפשר לך להביא את אישיותך ואת עולמך הפנימי. הבחורה מרגישה שאין לה מפגש אמיתי של אישיות מול אישיות, אלא אישיות מול חוסר אותנטיות. ייתכן שהיא גם חשה חנוקה בפגישה, מעודף יחס ואולי גם ריציץ שלך כדי להשיג אותה. במצב כזה, לא יכול להתרחש קשר וחיבור אמיתי. לכן הקשר נפרם די מהר. אתה כותב שהיופי והעומק שלה גורם לך לשיתוק של עולמך הפנימי. ברגע שאתה אומר לעצמך ש"אסור לי להפסיד אותה", כבר אסרת-נבלת את עצמך להשיג אותה בכל מחיר. יש בכך, "ריח" של מאבק פנימי שכנראה מורגש באנרגיה, באוויר שנוצר ביניכם. תחושה כזו, כנראה עוברת אל הבחורה ויוצרת אצלה תחושה לא נוחה שמזמינה את ההחלטה להפסיק את הקשר.

מכיוון שהיו ארבע פגישות, אני מניחה שהיא בכל זאת רצתה להכיר אותך. ייתכן שגם היא התקשתה להביא את עולמה הפנימי, מפני שקיימת השפעה באנרגיה ההדדית. במקרה שלך, כנראה שהיופי החיצוני המהמם, הוא גם יופי פנימי ונראה לי שזה מה שגרם לך לרצות להשיג אותה בכל מחיר. אשה יראת ה', היא תתהלל ביופיה. כמו כן, אשה נאה מרחיבה דעתו של אדם, כל שכן - אשה יפה. גם רבי עקיבא בירך בשם ומלכות כשראה אשה יפה. לכן זו נטייה טבעית, פשוטה וברורה של כל בחור שרוצה שאשתו לעתיד, תהיה נאה בעיניו. יש צורך לברר, מה גורם לך לא להביא את עצמך למרות נטייה טבעית זו. אני משערת שהיא כן מודעת ליופיה ואולי הבחינה שהיופי שלה מבלבב אותך. ייתכן שכבחורה ערכית, היא לא הסכימה להמשיך בקשר, אם הרגישה שהיופי שלה, הוא מדד להתפתחות הקשר. אני מציעה לך לא להיצמד לקושי הנקודתי, של היופי המבלבל, אלא לעשות "ZOOM OUT" ולראות איך נקודה אחת תעמיד אותך על רגליך ועל דעתך בשלל מצבים שבעז"ה אכתוב עליהם בהמשך. על המפגש הזוגי נאמר: "קשה זיווגן כקריעת ים סוף". אך דווקא פרשת השבוע מלמדת עד כמה מגלה הקריעה הזו יבשה חדשה, שהיא הכרחית כדי לאפשר הופעת חיים חדשים בעולם.

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם - estavr@gmail.com

המשך המאמר של הרב לבית מעמוד 4

פסיכולוגי עמוק נוסף: "והיה משה מתירא פן ריבוי העושר יביאם לידי חטא, ומעשה העגל יוכיח כי רוב זהב שהושפע להם היה סבת עשייתו על כן הסייעם בעל כרחם, ועוד חשב משה שריבוי העושר יהיה סבה לשלא יהיו ראויין לקבל התורה, כי התורה והעושר בורחים זה מזה והם כצרות זו לזו כמ"ש (תהלים קיט עא) טוב לי כי עוניתי למען אלמד חקיק. על כן הסייעם בעל כרחם".

שפע חומרי עלול לגרום לקריסה ערכית. אין הדבר מחויב אך כאשר הכסף הופך לפרמטר לקדם או לא לקדם תהליכים הנחוצים למען התנהלות ערכית וישרה יותר, הרי שהדבר מהווה ערעור בעולם הערכים. המהפכה הדמוקרטית של השר לזין נחוצה לנו ולמערכת המשפט בישראל כאוויר לנשימה, וכפי הנראה היא לא תייצר שום סיכון כלכלי למדינה. אך גם אם הדבר היה עולה בסנקציות כלכליות של שונאי ישראל בעולם, הרי שבטווח הארוך, כך נדמה לי, הדבר היה שווה את המחיר.

המשך המאמר של הרב טרבלסי מעמוד 3

שבימי שלמה שהייתה השראת שכינה באומה ומדרגה מסוימת של שלמות, הכסף והזהב התגלגלו ברחובות.

ואמנם עד המצב השלם ממשיכה העבודה זרה האחרונה של מצרים ללוות את העולם גם בגאולה האחרונה. השפת אמת² מעיר שלא מצינו שהתקיים בבעל צפון 'ככל אלוהי מצרים אעשה שפטים'. ואף שוודאי גם בו נעשו שפטים הרי מכך שזה לא נכתב בתורה זה רמז שנשאר מעט מכוח העבודה זרה שלו בעולם, עד שיתגלה ש"לי הכסף ולי הזהב נאום ה' צבאות".

1. רש"י יב,
2. איוב לו, כב
3. אבן עזרא
4. ידב,
5. תפארת יונתן יד, ה
6. בראשית מז, יד
7. שמות יד, ב
8. ילק"ש, רל
9. תפארת יונתן יד, ב
10. טו, כב
11. נמוקי המקראות
12. פסח תרמב

מורה הנבוכים
חלק שני

חדש! כך שלישי
בסדרת פירוש מאת
הרב שלמה אבינר על
משנתו האמונית של
הרמב"ם.

עריכה: אוריה לוי
497 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il
ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
בד"ר ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

שליחתי הציבור
שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

- פגישות שבתיות של עולי פרשת השבוע
- פסחים בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מדרשות בבתי הכנסת
- ובירכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

הפיקות והחזרות:
ענינו קודם דפוס ודפוס
אסרו וניסחו מוסרים ביילון
לפי חזונה יחידות בסביבות
הכנסת אינטרטיבית לעולמים

לפרטים:
0528908518
0528908518@gmail.com

חידה לשנה

קטע מפסוק בשירה נמצא גם בפרקי ההלל. מהו?

המלצה השבוע

ט"ו בשבט מגיע! היכנסו לדף בט"ו בשבט באתר ותייהנו מסרטים, פעילויות יצירה ותוכן לחג האילנות!

אין יאוש בעולם!

בפרשת בשלח מספר על קריעת ים סוף. הנס היה עצום: הים נקרע לשנים וכך בני ישראל נצלו מהמצרים שרדפו אחריהם.

אבל רגע לפני שהים נבקע, המצב היה קשה מאוד. הים חסם את הדרך מלפנים, מאחור המצרים מגיעים בכלי רכב ופגזים. הכל ממש נראה אבוד! אין סכוי! אך כמו שאנחנו יודעים, למרות הכל עם ישראל נצל, הים נבקע והמצרים טבעו בו.

אנחנו יכולים ללמוד מספור קריעת הים, שגם כאשר נראה לנו שהמצב ממש קשה ואין סכוי לצאת ממנו בשלום, אסור להתיאש! בני ישראל נצלו כנגד כל הסבויים הנראים לעין, וזכו לנסים גדולים עד כדי כך שכלם פתחו בשירה: אשירה לה' כי גאה גאה!

יש, ערוץ הילדים

- מה יכול להטביע אותה שלמה למרות שהוא לא שוקל כלום? חור...

- אם אתה רוצה לקבל תשובות, כנס לחנות שעונים.

- תמיד כשאומרים לי שאני כוכב - אני מאדים. ובצדק.

1

הזוכה מפרשת בא: דוד רז מנתיבות!

שאלות בפרשה

1. מי לקח את עצמות יוסף ממצרים?
2. מי אמר למי התייצבו וראו את ישועת ה'?
3. על מה נאמר שהוא עמד כמו חומה מימין ומשמאל?
4. איזה דבר מיוחד היה בעמוד הענן בקריעת הים?
5. מי שרה עם הנשים בתופים?
6. איפה היו שנים עשר מעיינות ושבעים תמרים?

<< בשלח

שלחו אלינו תשובות באתר ערוץ מאיר לילדים, ואולי תזכו בפרס!

מאת יוסי שחר.

להזמנת סדנאות קומיקס: 0549-256994

מדוע לא נחם אלוקים דרך ארץ פלשתים והביא למפגש מחודש בין ישראל למצרים? אלא שהציאה ממצרים נעשתה בכפיה, בחיפזון. רק בעמידה מול הים והבחירה לקפוץ לתוכו ולא לשוב לידי המצרים הראה העם שהוא כבר לא משועבד ובוחר בחירות מרצון.

גלי התחיה הלאומית הולכים וסוערים, הננו מרגישים את המית שאונם והננו גם נפעלים מהם גם פועלים עליהם. אי אפשר לנו לעמוד בפרק תולדותנו זה כנדהמים כאובדי עצות. כח גדול רוחני צפון הוא באחינו היקרים תופשי התורה אשר בארץ הצבי, והכוח הזה מוכרח הוא שיבוא לידי גלוי בכל הודו והדרו, להראות את פעולתו על תחית עמנו בארצו הקדושה. אמנם לא בדרכים חדשים מקרוב באו אנחנו צריכים ללכת על מסילת תחיתנו, כי אם בדרך הקודש העתיקה. אבל המרץ של התחיה מוכרח הוא לעורר את כח החיים שבנו, לצעוד צעדים אמיצים, צעדי און, ואז ידע ישראל ונדע גם אנחנו מה אנו ומה כחנו. ידע העם ויכיר מה הוא לו כל החיל אשר תורת אלקיו בלבו. מאמרי הראיה, תחיית הקודש

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

שו"ת ט"ו בשבט [שאל ורשם מקורות: הרב מרדכי ציון]

- **מה המקור של ט"ו בשבט כחג?** ראש השנה לאילנות לשיטת בית הלל, במשנה ראשונה של מסכת ראש השנה.
- **מה המובן ההלכתי של ראש השנה הזה?** אין להפריש תרומות ומעשרות משנה לשנה אחרת, וזהו התאריך המבדיל, הן מבדיל בין מעשר שני למעשר עני, והן הבדלים אחרים.
- **אם כן הוא אינו חג במובן הרגיל.** קצת. בשולחן ערוך כתוב לא לומר תחנון (שו"ע או"ח קלא, ו. מ"ב ס"ק לה).
- **מה החשיבות של היום הזה?** מרן הרב קוק כתב: "על פי המנהג יש בו [בט"ו בשבט] איזה רושם של יום חגיגה, של התעוררות לתחייה יישובית בארץ הקודש" (אגרות הראיה ב, עמ' סא).
- **מניין המנהג לאכול פירות?** אין זה מנהג קדום. אך כך נהגו כל בית ישראל (מ"ב שם ס"ק לא).
- **האם יש נוסח מיוחד לומר?** יש הלומדים את ההלכות של כל פרי שנאכל (כה"ח שם צז). וכן יש סדר ליל ט"ו בשבט מהאריז"ל.
- **יש חובה לאכול חמישה עשר פירות?** יש מנהג קדום אצל האשכנזים לאכול פירות באותו יום (מ"ב שם ס"ק לא), והספרדים ("פרי עץ הדר" - סדר לימוד ליל ט"ו בשבט) להרבות במיני פירות של אילנות. אך לא מוזכר מספר חמישה עשר כמניין ט"ו.
- **אפשר לאכול כל פרי?** טוב לחזור דווקא אחרי פירות שאין לאדם הזדמנות לאכול במשך כל השנה (מ"ב רכה ס"ק יט. ע' ירושלמי סוף קידושין).
- **האם יש מעלה לאכול דווקא פירות ארץ ישראל?** ודאי. השכינה שורה בהם, כדברי הב"ח (טור או"ח ס' רח).
- **מה עדיף, פירות ארץ ישראל פשוטים או פירות מהודרים מחוץ לארץ?** מארץ ישראל, כי הרי אמרנו שהשכינה שורה. ובכלל, יש לפרנס יהודים ולא גויים, שנאמר: וקנה מיד עמיתך.
- **האם חייבים ליטול ידיים לאכילת פירות ארץ ישראל?** לא חייבים, אך הנהגת מרן הרב קוק: "לחזית קדושת פירות ארץ ישראל, היה משתדל ליטול ידיו לאכילתם" (לשלשה באלול ס' עח).
- **אלו פירות יש לאכול קודם?** משבעת המינים.
- **מה סדר אכילת שבעת המינים?** זית, תמר, ענבים, תאנה ורימון (ע' שו"ע או"ח ריא א-ב).
- **האוכל גם מפירות א"י וגם מפירות חו"ל, איך יברך ברכת מעין שלוש?** יש לברך "על פירותיה", כי פירות ארץ ישראל חשובים יותר (ס' שיח הפסח עמ' קה בשם הגר"י קניבסקי הסטייפלר והגר"ש אלישיב).
- **מה עוד נוהגים לעשות?** יש שנהגו לנטוע פרי עץ בט"ו בשבט.

אות תפארתנו

הנהלת הקתדרה לתורה וחכמה בגבעת שמואל
שמחה לבשר על הענקת אות תפארתנו לשנת תשפ"ג

לרב דוב הכהן ביגון שליט"א

על מפעלו בהקמת מכון מאיר

האירוע יתקיים ביום ראשון (5.2.23), ליל ט"ו בשבט, בשעה 19.45 בבית כנסת שירת אהרן, רח' ביאליק 46 גבעת שמואל

הרב יחזקיה יונגסט
רב קהילת שירת אהרן - דברי פתיחה
סרט על מפעל חיוו

מעוז ביגון
בשם המשפחה

פנחס (פיני) כהן
יו"ר יידי עמותת מכון מאיר

הרב מאיר טויבר
ראש בתי המדרש מכון מאיר ומכון אורה

הרב שמואל יניב שליט"א
נשיא הקתדרה

חתן אות תפארתנו,
הרב דוב הכהן ביגון
יתום בדברי חזון על מכון מאיר

מנחה: **ד"ר שי שגב**, מנכ"ל הקתדרה

הערב בחסות משפחת גולן, בהקרה לאמא בהגיעה ליל שישם בערב זה

איכר
תלמיד מכון מאיר
לדורותיו מוזס
להקדים ולפנטש
את הרב
בשעה 19.00

בית הספר התורני סביבתי מצפה רמון

חנוך לנער

הכינוס השנתי ה-16 בנושא חינוך ילדים
לזכרו ולעילוי נשמתו של הילד הרך והטהור

משה יהודה דביר ז"ל
במלאת 25 שנה לפטירתו

יום העיון יעסוק בנושא:

חינוך לעמל תורה מתוך אהבה

יערך ביום חמישי י"ח שבט תשפ"ג
בבית המדרש הישן של מכון מאיר

15:40 מנחה

16:00 **הרב דוד גיהמי**

17:00 **הרב יורם אליהו**

18:00 **הרב בועז כהנא**

19:00 **הרב יהושע וונדק**

עזרת הנשים פתוחה

משפחת דביר
מצפה רמון